
JOHANNESBRIEF

IN DIT NUMMER O.A

Wake voor vluchtelingen	5
Pionieren	6
Vrijwilligers	7
Column Roland Loos	7
Laura Wels neemt afscheid	11

KERKDIENTEN

7 mei	Sandra van Zeeland
14 mei	Alke Liebich
21 mei	Ruimteviering
28 mei	Alke Liebich (Pinksteren)

TER OVERWEGING

GODDELIJKE VEERKRACHT EN AARDSE MYSTIEK

Alweer ruim een jaar geleden

Onlangs bracht de VPRO een podcast uit over Charkiv in Oekraïne. Het is een levendig en aangrijpend verslag geworden van **een stad in oorlog**. Terwijl ik ernaar luister realiseer ik me dat het alweer ruim een jaar geleden is dat ik over deze oorlog, die toen net begonnen was, een stukje schreef. Ik schreef o.m. over de Oekraïense dichter Ilya Kaminsky. Ik probeerde ook de reacties die in de Johannesgemeenschap aanwezig waren, woorden te geven. Het waren uiteenlopende emoties zoals: onmacht, verbijstering, mededogen, vertrouwen en hoop, maar ook gevoelens van hopeloosheid en oude angsten. Inmiddels zijn we ruim een jaar verder...

Ik vraag mij af of genoemde gevoelens die we toen met elkaar deelden nog steeds zo ervaren worden? Hoe is dat voor jullie? Zijn die emoties nog altijd zo verwarrend aanwezig, of dreigen ze te verflauwen? Of hebben ze wellicht een andere kleur gekregen? Ik ga na hoe dat bij mezelf zit.

Ontzag en verwondering

Kijkend naar beelden en verhalen in het afgelopen jaar, kom ik tot de conclusie dat mijn beleving ten opzichte van deze oorlogssituatie is veranderd. Was het een jaar geleden vooral mededogen met de Oekraïners dat bij mij de boventoon voerde, nu is dat gevoel veranderd in verwondering en ontzag. Ik realiseer me, naarmate deze oorlog zich voortzet, dat ik meer en meer kan leren van precies déze medemens.

Zo vraag ik mij bijvoorbeeld in verwondering af: waar halen zij toch die kracht vandaan om steeds weer opnieuw op te veren? Een lach tevoorschijn te toveren? Aandacht te hebben voor elkaar? Ondanks alle gruwelen en indringende gevoelens van angst en verlies.

Een stad kan in puin liggen. Dat is dan het grote verhaal. Maar, aldus een verslaglegging ter plekke: *'In het alledaagse houden inwoners de cafés open, vegen de straten en planten bloemen in de parken. Gaten in het wegdek worden gerepareerd, gesprongen ramen dichtgetimmerd en op sommige plekken in Charkiv worden alweer muren gemetseld'*.

Levenskunst

Luisterend naar hun 'kleine verhaal' probeer ik mij voor te stellen hoe ik zou reageren als onze stad of mijn familie onder vuur zou komen te liggen. Als er verliezen zouden worden geleden. Als ik alles kwijt zou raken. Zou ik door alle angsten en gruwelen heen dan ook weer toekomst durven zien? Kunnen opstaan? Ik hoor en zie dit gebeuren bij de Oekraïners.

Voor mij is dat levenskunst op een hoger niveau. Heeft dit van doen met een vorm van aardse mystiek? Met een natuurlijk besef van in verbinding zijn met alles en allen? Daardoor uitstijgende boven het eigen individu. Verantwoordelijkheid nemen voor het grotere geheel, zonder er nu direct een godsídee op na te houden. Is dit wellicht een houding van openheid en nabijheid voor het bestaansmysterie op zichzelf? Ik weet het niet. Of is het wellicht tóch een vorm van goddelijke veerkracht? Van genade?

Nabijheid

Ik ervaar hoe dan ook toenemend verwondering. Over waartoe mensen in staat blijken te zijn. Hoe zij omgaan met dood en leven. Hoe zij begrijpen dat haat er ook is, maar niet de boventoon mag voeren. Er is daar in alle verhalen hoorbaar sprake van een hoog nabijheidsgevoel. Mensen verbinden zich met elkaar, soms met gevaar voor eigen leven. En daardoor wordt er vanzelf getroost. Is dat de nabijheid waar Alke laatst over sprak in één van haar overwegingen? Het soort van nabijheid waardoor er verbinding en vertrouwen ontstaat?

Het licht

Het blijft voor mij een wonderlijk gebeuren. Te zien dat als je niks meer hebt, als je alles moet achterlaten, je je dan toch durft te laten dragen door een (onbekende) kracht. Een kracht die normaal gesproken het menselijke te boven gaat. Dat heeft toch iets van een wonder? Wat mij betreft gebeurt dat daar. Dat wonderlijke.

Misschien heeft het wel te maken met een vastberaden keuze, omdat het vuur aan je schenen ligt. Een keuze voor het nemen van verantwoordelijkheid, wát er ook gebeurt, welk gevaar je ook loopt. Een keuze voor innerlijke waarden en waardigheid. En daar dan van binnen ruimte voor maken. Een ontvangende ruimte waarin alles er mag zijn: dát wat we graag willen en dát wat we helemaal niet willen. Het goede en het kwade.

Een Oekraïense collega-supervisor stuurde vanuit Oekraïne een mooi artikel naar een Nederlands vaktijdschrift. Daarin geeft ze het advies: *"Als er een existentiële dreiging is, gebruik dan alle energie om te overleven, maar verlies het licht in jezelf niet. Onthoud voor welke waarden je staat. Wij zijn deze oorlog niet begonnen, maar we hebben een keuze gemaakt – om te vechten voor onze waarden, voor vrijheid, voor wie wij zijn."*

Renske van Berkel

DIACONIE

BIJ DE COLLECTES

Vakantiegeld Delen: nu meer nodig dan ooit!
Het collectedoel voor de maand mei is de actie 'Vakantiegeld Delen'. Hoewel we al vele jaren meedoen met deze actie, is het dit jaar toch bijzonder, want het is de 20^e keer dat Vakantiegeld Delen georganiseerd wordt door de diaconieën van de Protestantse gemeente Amersfoort, Amersfoort-Noord en Hoogland in nauwe samenwerking met veel andere kerken. Dat klinkt als een feestje, maar dat is het natuurlijk niet. Het is schrijnend om te moeten vaststellen dat de actie nog steeds bestaansrecht heeft.

In mei ontvangen veel mensen een extra bedrag op hun bankrekening, bestemd om vakantie mee te vieren. U kunt (een deel) van uw vakantiegeld schenken aan anderen die minder te besteden hebben. Een extra bedrag in de maand mei kan voor hen net het verschil maken om in de zomer iets leuks te ondernemen. Een keer uit eten gaan, een paar keer gaan zwemmen, een keer naar de bioscoop: het kan een mooie vakantieherinnering zijn!

In dit jaar, 2023, wil men het twintigjarig bestaan van Vakantiegeld Delen een extra impuls geven door 20% extra aan vakantiegeld op te halen. Die 20% extra opbrengst zal in het bijzonder naar kinderen en jongeren tussen 0 en 20 jaar gaan. In 2022 werd er 89.000 euro gegeven. Het streefbedrag in 2023 is dus 106.800 euro! Ook nu doet de diaconie weer een beroep op uw goedgeefsheid om anderen blij te maken. Schenk (een deel van) uw vakantiegeld aan de actie 'Vakantiegeld Delen'.

U kunt het bedrag overmaken op rekeningnummer NL11 INGB 0000 1314 51 van de Diaconie DoReJogemeente, ovv Vakantiegeld Delen.

FIANANCIEN VAN DE DIACONIE

In februari was de diaconale collecte bestemd voor ATD-Vierde Wereld. Deze internationale organisatie heeft als doel: armoede overwinnen en aan vrede bouwen.

Daarbij ligt het accent op behoud van de menselijke waardigheid.

De collectes en giften leverden het totaal bedrag op van € 580,64.

De diaconale collecte in maart was bestemd voor het eigen werk en de eigen onkosten van de diaconie. Eind maart stond de teller al op ruim € 500. Het definitieve bedrag volgt later. Buiten de collectedoelen om kregen we giften voor de Voedselbank (€ 25), het 'noodpotje' (€ 75), voor individuele bijdragen (€ 200) en ter vrije besteding (€ 130).

Alle gevers hartelijk dank!

Behalve geldelijke gaven was het in maart ook mogelijk om artikelen voor de Voedselbank aan te leveren. Daar is veel reactie op gekomen, en de diaconie heeft volle tassen kunnen brengen naar de Voedselbank. Ook hiervoor hartelijk dank!

Namens de diaconie, Dineke Spee

Meld vooral als u moeite heeft met het betalen van uw energierekening; Amersfoort geeft warmte is nog steeds actief!
diaconie@johanneskerk.nl

GEMEENTENIEUWS

BESTUURLIJKE ZAKEN

Na een Stille Week met 's avonds mooie bijeenkomsten en diensten, en een schitterende paasviering met paasontbijt en een volle cantorij onder leiding van Alice van Eldik zat de kerkenraad weer met beide benen op de grond om bestuurlijke zaken te bespreken.

De ledenvergadering van 28 maart heeft ingestemd met de financiële stukken en met de voorstellen voor aanpassing van het reglement en de statuten. We zijn hier blij mee. In mei zal de definitieve tekst van het reglement nog een keer worden rondgestuurd naar de gemeente voor een laatste check. Idem voor de statuten als de notaris daarnaar gekeken heeft.

We namen afscheid van Karin van Dijk als kerkenraadslid. Dank Karin voor je inzet voor onze kerk. Nu de vrienden van de Johanneskerk ook actief en passief stemrecht hebben in de ledenvergadering, hebben we drie vacatures in de kerkenraad: een voor de Remonstranten en twee voor de vrienden. Wie stelt zich beschikbaar? Bel eens met een kerkenraadslid als je meer wilt weten over wat het werk inhoudt. Je kan ook een tijdje meelopen om te kijken of het je bevalt. De kerkenraad benadrukt dat ieder kerkenraadslid zelf bepaalt welke onderwerpen hij op zich neemt. In de praktijk heeft niet iedereen een even zware taak. Heel soms komt het voor dat iemand na tien minuten arriveert bij de deur van de kerk, en dat de deur dan al dicht is. In de toekomst zal de koster pas na een circa een kwartier de deur sluiten zodat laatkomers ook nog welkom zijn.

Het Johannesweekend volgend jaar is op 3 en 4 februari, weer in de Bosbeek in Bennekom. Jullie zullen allemaal gemerkt hebben dat het op 13 april de laatste keer was dat Fred Kemper de Johannesmail verzorgde. We zijn hem allemaal erg dankbaar voor de jaren dat hij dit trouw gedaan heeft. De waarde van de Johannesmail kan niet licht overschat worden. Het is zo belangrijk dat iedereen op de hoogte is van wat er gebeurt. De Johannesbrief kan niet zo goed voorzien in de actualiteit. DANK FRED! Er is

inmiddels een nieuwe ploeg die de wekelijkse mail gaat verzorgen.

Heb je vragen of opmerkingen over het werk van de kerkenraad? Mail, bel of app dan even met de secretaris, Laura van Rossum du Chattel, 06 1587 5667, secretaris@johanneskerk.nl

DUURZAAM VASTEN 2023

Ook in 2023 was er weer een groepje "duurzaam vasten" in de veertigdagentijd met een app-groep om elkaar op de hoogte te houden. De uitwisseling bracht ons op nieuwe ideeën en maakte ook dat we het beter volhielden. En wat goed bevalt dat houden we ook na Pasen nog vol!

Wat hebben we onder meer gedaan:

- Bij de lunch geen kaas meer op brood
- Tweemaal per week veganistisch koken
- Een proefperiode alleen vegetarisch eten
- Minder koffiedrinken
- Minder chocola eten
- Besluit om geen vliegvakanties meer te doen
- Proberen om van de "luxe"-dingen maar de helft te gebruiken, bv. half toetje, half zoveel shampoo, half koekje
- Van je restjes groente en de stronken van bijvoorbeeld broccoli een keer per week een groentesoepje maken; geen cup-a-soup meer
- Lokaal geproduceerd voor laten gaan bij inkopen
- Geen nieuwe kleren meer kopen maar tweedehands, vintage e.d.

Vorig jaar waren we met drie. Dit jaar waren we met vijf. Volgend jaar met negen?

Groeten van Johanneke Maris

HET LIED DAT ME RAAKTE

Op witte donderdag luisterden we naar het tafelgebed 'Die wij danken' uit de bundel 'Zangen van Zoeken en Zien'. De volgende regels vielen me op:

Omdat hij arm was met de armen
Liefde droeg voor iedereen,
En daarom niet was klein te krijgen
Door de waarheid van de dood,

Omdat hij ons heeft aangezegd
Hoe wij ons leven moeten gaan:
Liefde geven tot wij breken
Brood voor een ander zijn.

Waarom vielen ze me op, te midden van zoveel andere mooie zinnen en woorden?
Misschien omdat ze zo mooi gezongen werden.
Of misschien omdat ze zo lekker concreet zijn.
En omdat het bij het avondmaal zo mooi is om brood voor een ander te zijn.

Laura van Rossum du Chattel

Heb je ook een lied dat we zongen in de dienst en waardoor je geraakt werd? Stuur het lied of de passage op naar de redactie en vertel wat het je deed.

MOMENTUM – EEN RUSTPUNT IN DE JORISKERK.

In de vorige Johannesbrief kon u iets lezen over de zomeropenstelling (van mei tot oktober) van de St.Joriskerk op de zondagmiddagen. Bezoekers kunnen dan, gratis, de kerk binnenlopen, rond kijken, een kaarsje aansteken, of even gaan zitten bij het meditatieve Moment(um), om 3 of 4 uur.

De Raad van Kerken zorgt op deze zondagen voor de gastheren en -vrouwen uit de diverse lidkerken. Als lid van de Raad namens de Johanneskerk draai ik al jaren als vrijwilligster mee. Het is een verrassende taak! Gezinnen met kinderen krijgen een kleurplaat, buitenlandse toeristen, indien gewenst, een folder in hun eigen taal en wie iets wil weten over de kerk krijgt een plattegrond met toelichting over ontstaan en functie van het gebouw. Daarnaast

ontspinnen zich altijd allerlei gesprekjes, over naar de kerk gaan, of juist niet. Over het feit dat zo'n beetje alle Amersfoortse kerken samenwerken in de Raad van Kerken en dat er dus geen bekeringsacties zijn.

Nieuwe gastmensen zijn welkom. Je hoeft echt geen deskundige te zijn, een vriendelijk welkom uitstralen is voldoende. En bovendien: een paar keer meedraaien is genoeg, het is geen zomervullende aangelegenheid!

Wie interesse heeft kan mij op zondag na de dienst even aanspreken, ik geef graag meer toelichting! Het is leuker dan u denkt!
Susien Lenselink- van Dijk

VROUWENGROEP 60+

De volgende keer komt de groep bij elkaar op **vrijdag 12 mei 14 uur** bij Anneke Boswinkel. Het onderwerp is: **vertrouwen**. Waarin of in wie heb je vertrouwen? En is dat nu anders dan vroeger?

Voor informatie: Tineke

Boudestein, acboudestein@hotmail.com

BIJDRAGEN JOHANNESBRIEF

De redactie is blij met de vele bijdragen voor dit nummer. We willen jullie wel vragen om je bijdragen niet te lang te maken. Probeer het te houden bij maximaal 500 woorden. We denken namelijk dat korte stukken beter gelezen worden. Dank!

WAKE VOOR VLUCHTELINGEN

Al sinds 2010 organiseert Stichting Vluchteling de Nacht van de Vluchteling met een nachtelijke wandeling. De Johanneskerk is tijdens deze nacht 24 uur open met een WAKE van zaterdag 17 juni 12:00 uur tot zondag 18 juni 12:00 uur.

De WAKE voor Vluchtelingen is een oecumenisch initiatief van diverse geloofsgemeenschappen, samen met de Amersfoortse afdeling van Amnesty International. Gedurende een etmaal zijn er ontmoetingen en gesprekken om aandacht te vragen voor mensen die moeten vluchten vanwege oorlog, overtuiging, of klimaatverandering.

Elk even uur begint met een bezinnend moment: er is muziek, er wordt gezongen, of er is stilte.

De namen worden genoemd van slachtoffers die in 2022 aan de grenzen van Europa zijn gevallen. Voor hen steken we een kaars aan.

Amnesty International Amersfoort wandelt mee met de deelnemers van de Nacht en in de kerk is er gelegenheid om brieven voor gevangenen te schrijven. In samenwerking met Galerie De Ploegh is de tentoonstelling 'Ik zie je, ik hoor je' te zien.

We hopen op veel bezoekers die kort of langer met ons mee willen waken uit solidariteit met de vluchtelingen.

Via de website van de Johanneskerk is vanaf half mei het actueel bijgewerkte programma te zien.

Voor de uitvoering van het programma en voor de bezinnende momenten zijn vrijwilligers nodig. Wie mee wil doen of meer wil weten, kan zich aanmelden via diaconie@johanneskerk.nl

wake voor vluchtelingen

PIONIERSPLEK

Onze Predikant gaat de komende tijd werken aan een pioniersplek. Ter verduidelijking heeft ze het volgende stukje geschreven:

Wat is zo'n pioniersplek eigenlijk?

Het lastige is dat daar geen algemeen antwoord op te geven is. De ene plek is een winkel met een verdienmodel en een spiritueel aanbod. Een andere plek is een complete gemeente die zich op een nieuwe basis organiseert. De derde plek is helemaal geen 'plek' in de zin van gebouw, maar meer een netwerk. Zoals een collega wiens pioniersplek zich speciaal richt op zingeving, bijbel en geloof in het primair onderwijs.

Ik heb nu een denktank waarmee ik de ideeën voor ons Café Veerkracht (werktitel) verder ontwikkel. Verbinding met anderen en levenswijsheid ontdekken is een belangrijke behoefte. Daarom willen we liever naar mensen toe gaan, dan verwachten dat mensen naar ons toe komen. We denken dus nog helemaal niet aan een vaste ontmoetingsplek, maar de manier waarop we met elkaar zinvol in gesprek kunnen komen, staat voorop. Dat zou heel goed op locatie kunnen, daar waar de inspiratie voor het oprapen is. Bijvoorbeeld in een atelier van een kunstenaar. Dichtbij de keuken van een starter in de horeca die zijn leven een nieuwe draai heeft gegeven. Op het erf van een boerderij met een spirituele dimensie. Om onze gedachten te ordenen gebruik ik onder andere het boek 'De kracht van betekenis', van Emely Esfahani Smith. Een toegankelijk boek over zinvol leven voor moderne mensen, zonder gemakkelijke recepten. Ervaring van verbinding, zinvol leven en het grote geheel zijn levensbehoeftes. Daar zijn ook veel verborgen raakvlakken met godsdienst, geloof en christendom. Het boek verschijnt binnenkort als rainbow pocket voor 10,-. Ik kan het aanbevelen.

Alke Liebich

PLATFORM VOOR LEVENSBESCHOUWING EN RELIGIES

De Johanneskerk is deel van verschillende samenwerkingen. Een ervan is het Amersfoorts platform voor levensbeschouwingen en religies. Namens de Raad van kerken neem ik, Alke Liebich, deel aan het platform. Verschillende moskeeën, de Joodse gemeenschap, de Baha'i gemeenschap, het Apostolische genootschap, het Humanistische verbond en de Raad van kerken zijn er vertegenwoordigd. In het platform willen wij solidair zijn met elkaar, en maken soms moeilijke processen van dichtbij mee. Zoals het streven van Amersfoortse Moslims om in Nederlandse grond volgen eigen rituelen begraven te kunnen worden. Het platform heeft dit verzoek ondersteund. Na vele jaren lijkt hier nu schot in te komen. Afgelopen jaar werd ook het 25-jarig bestaan gevierd, en afscheid genomen van voorzitter Paul van der Harst. De

nieuwe voorzitter is Harun Keskin. Harun was eerder vertegenwoordiger van de Rahman Moskee. Na enkele jaren in de lokale politiek gaat hij zich nu voor het platform inzetten. Misschien heeft u in de Stad Amersfoort van 26 april het interview met hem gelezen. Na de coronatijd en de voorzitterswissel breekt een nieuwe fase aan. De plannen zijn nog niet voldoende gerijpt, maar op de website <https://platform-amersfoort.com/> kunt u hier meer over vinden.

Alke Liebich

VRIJWILLIGERS

Zoals jullie weten ben ik onlangs gestopt als Kerkenraadslid. Als één van mijn afsluitende klusjes heb ik een overzicht proberen te maken van wie wat doet in de Johanneskerk. Dit heb ik een paar jaar geleden ook gedaan. Ik vind het leuk om een paar opvallendheden met jullie te delen.

We mogen ons gelukkig prijzen met ongeveer 85 vrijwilligers die heel veel verschillende taken en taakjes uitvoeren. Hier zitten tijdrovende taken bij maar ook kleine en overzichtelijke klussen zoals het water geven van de geveltuintjes bij droogte als de Boeier er niet is (onze 'gieteraars') of het versieren van de kerk met kerst en advent.

De meeste van onze vrijwilligers doen één of twee klussen. Er is een middengroep van mensen die drie tot vijf taken op zich hebben

genomen en dan zijn er nog de duizendpoten die zes of meer dingen doen. Ik hoef geen namen te noemen, we kennen ze allemaal wel, de mensen die de ene dienst de ene taak uitvoeren en volgende week de andere. Of die zelfs tijdens één dienst al met twee petten tegelijk rondlopen.

Vier jaar geleden hadden we ongeveer 100 vrijwilligers. Sommige van deze mensen zijn overleden of verhuisd, andere zijn gestopt met hun vrijwilligerswerk. We zijn dankbaar voor alles wat ze gedaan hebben. Ook sommige taken zijn er niet meer. Zo hebben we geen wekelijkse kinderopas meer tijdens de dienst, zijn er geen gastheren en -vrouwen meer bij de verhuur en is Café Zin gestopt.

Om de dingen te blijven doen die we graag willen doen hebben we als Johanneskerk nog steeds mensen nodig. Graag wil ik de mensen die één of twee kleine dingen doen oproepen om na te denken of ze misschien een poosje een wat grotere taak op zich willen nemen. En nieuwe mensen wil ik vragen om ergens klein te beginnen en zich te melden. Dit gebeurt ook al en dat is heel fijn! Er zijn ook mensen die laten weten dat ze niet structureel iets willen doen maar die altijd beschikbaar zijn voor losse klussen. Ook dit is super fijn en goed om te weten!

Karin van Dijk

COLUMN: DE SOLDAAT EN HET GEVOEL.

Nu onvoorstelbaar, maar in 1980 was het erg lastig om een baan in het onderwijs te vinden. Dus op een gegeven moment liep ik na mijn studie tegen een wervingsbureau van Defensie aan. Hoewel de maatschappelijke status van "iemand in het leger" toen bedenkelijk laag was trok het buitenleven, de techniek en het onbekende mij aan. Mijn historisch besef gaf me ook mee dat de landsverdediging belangrijk is. In die tijd zaten we nog volop in de Koude Oorlog en de mogelijkheid dat de bom zou vallen hoewel eigenlijk niemand er echt rekening mee hield. Tegelijkertijd dacht iedereen dat we in een Derde Wereldoorlog geen schijn van kans zouden maken. Al snel na mijn handtekening werd duidelijk gemaakt dat we te maken hadden met superieure Sovjetsoldaten met topbewapening. Daar is, qua spionage, iets misgegaan. Want na het uiteenvallen van de Sovjet-Unie bleek dat toch echt anders te zijn. Beetje zoals nu tijdens de oorlog in Oekraïne. Bij mijn aanstelling beloofden de personeelsfunctionarissen mij dat ik zoveel mogelijk aan de slag zou kunnen met onderwijs en opleidingen. Waarachtig, dat gebeurde ook. Als infanterie officier was ik de ene keer liaison aan de grens met Oost-Duitsland en de andere keer docent van de Koninklijke Militaire School in Weert. Maar ook Stafofficier Opleidingen in Den Haag. Soldaat dus. Soms weken in het veld, zomer en winter.

Bij de grote en lange oefeningen was er altijd een geestelijk verzorger. Geestelijk verzorgers reden in die tijd (begin jaren tachtig) duidelijk hoorbaar in gemilitariseerde Dafjes. "Daar is de dominee" zeiden we dan. Ik ben er zeker van dat we (soldaten en kader) bijna allemaal hetzelfde gevoel hadden. Want we wisten dat er een moment van rust en gesprek aan kwam. Meestal met een gamel thee, plots uit de keukenwagen. Alle eenheden hadden een vaste geestelijk verzorger, protestant, katholiek of humanist. Zij konden, volgens mij, hun wijze van inzet zelf zo'n beetje bepalen want sommigen deden alles met de mannen mee en anderen gingen 's nachts langs de schuttersputten voor een gefluisterde peptalk. Oefeningen met een zondag bracht de oecumenische dienst met bijzondere momenten van aandacht, verbroedering en gebed. Mannetjesputters werden stil, de geplaagden werden getroost. Als de dominee met mij mee reed langs de stellingen spraken we over soldaten waarvan we wisten dat zij ondersteuning nodig hadden maar ook over geloven en hoe dat te rijmen was met het soldatenvak. Daar kom je altijd uit als je de beleving bij het individu laat vinden we. Het is ook nu verdrietig om te lezen over de Russisch Orthodoxe kerk en de Oekraïense Orthodoxe kerk, niet boven maar onderdeel van de partijen. En buiten de kazernes altijd te belopen, waren er de PMT's, KMT's en HMT's, militaire tehuizen voor elke stroming. Als soldaten waren we niet erg bezig met de P, K of H. We zaten daar waar we als groep de sfeer vonden die bij ons paste. In het PMT schreef ik mijn ansichtkaarten en brieven. Momenten van bezinning, meestal alleen, soms met een collega of de beheerder (vader werd zelfs genoemd meen ik) van het tehuis. Fijne plekken, bijzondere sfeer. Gevoel. Zal ik nooit vergeten. Nu zou ik durven zeggen dat God daar aanwezig was. Ik hoop dat de soldaten van nu ook dit soort plaatsen kennen.

Eind jaren tachtig verliet ik de dienst om dan tenslotte toch de wereld van onderwijs en opleidingen in te gaan. Maar ik denk nog vaak terug aan die tijd en als ik soldaten op televisie zie dan weet ik, ik voel, beleef en af en toe griezel ik. Het afschieten van een enkele artilleriegranaat doet je horen en zien al vergaan. Bij het geratel, gebons, gesnuif en de geur van een enkele tank kun je je al benatten. Daarom bid ik voor elke soldaat die ik zie. Want ik voel.

Roland Loos

VOORZETSEL - IS DE BIJBEL EEN BOEK?

Harm Dane schreef over het binnendragen van de Bijbel bij de Ruimtevieringen. Hij vermeldde daarbij dat tijdens de Schriftlezing de kaarsendragers zich opstellen aan weerszijden van de kansel. Alke Liebich schreef daarna dat het christendom een boekreligie is waarbij er verschillen bestaan in de status van dat boek.

Ik lees in wat Harm schrijft een diepe waardering voor de Bijbel. Een waardering die ik deel. Zijn waardering voor de Bijbel als boek deel ik iets minder. Ik wil graag uitleggen waarom dat zo is. Rond het jaar dertig liep er iemand rond in Israël. Hij leerde een nieuwe manier van het denken over en het omgaan met de God van Israël. En hij leefde daar naar. Zijn boodschap sprak de mensen erg aan. Hij had veel volgelingen. Hij is doodgegaan, vermoord. Zijn volgelingen bleven actief bezig met wat hij gezegd en gedaan had. Zij hadden allerlei verhalen over wat hij gedaan had en wat hem overkomen was. Ongeveer 25 tot 30 jaar na zijn overlijden begonnen mensen die verhalen op te schrijven. Om te beginnen in brieven die zij elkaar toezonden. En nog weer later in samenhangende levensbeschrijvingen. Daarmee, met het opschrijven, begon de Strijd om de Waarheid. De teksten werden gebundeld in wat later het Tweede of Nieuwe Testament is gaan heten. Welke teksten mochten er wel in en welke niet? Na een paar eeuwen strijd heeft een commissie zich daar over uitgesproken. Niet dat dat het laatste woord was, maar veel mensen hielden zich er aan. Van al die teksten uit de eerste eeuw is niets over. We beschikken over 4500 grotere of kleinere fragmenten van teksten die ver na de eerste eeuw geschreven zijn. Die fragmenten verschillen vaak van elkaar. Er wordt telkens door Bijbelgeleerden gesproken over de vraag welke tekst dan wel als de meest waarschijnlijke zal worden opgenomen.

Die teksten werden in het Grieks geschreven. Naderhand zijn zij in het Latijn vertaald. Eeuwenlang werden die teksten telkens in het Latijn overgeschreven. In de 16^e eeuw is de Bijbel, mede door Luther, ook in andere talen vertaald.

De vorm waarin we de Bijbel nu hebben danken we aan Gutenberg. In 1455 voltooide hij de Gutenberg Bijbel. 1282 pagina's, meestal in twee banden gebonden.

Is de Bijbel een boek?

Ik ga in allerlei kerken in het land voor. De Johanneskerk is een van de weinige kerken zonder beamerteam. Het team dat ervoor zorgt dat de Bijbel op de muur geprojecteerd staat. Het komt bij die kerken ook steeds vaker voor dat de lector de lezingen van zijn of haar iPad doet. De Bijbel als boek komt er steeds minder aan te pas.

In veel kerken wordt gebeden voorafgaande aan de lezingen uit de Bijbel. Ik denk dat dat gevoelsmatig net zoiets kan betekenen als de kaarsen naast de Bijbel die Harm noemde. Het geeft in elk geval aan dat er nu iets bijzonders gaat gebeuren. Ik gebruik daarbij vaak de tekst van twee coupletten van lied 317 uit het liedboek, geschreven door Jan Wit.

Heer, uw boodschap staat geschreven,
ons ten leven,
maak uw schrift het levend woord.
Zie het boek van uw behagen
opgeslagen;
Spreek Heer, uw gemeente hoort.

Roep ons uit de doodse dalen
waar wij dwalen,
Door een vreemde stem bekoord.
Breng ons naar de heilige stede
van uw vrede.
Spreek Heer, uw gemeente hoort.

Gaat het om het boek?

In het jaar 50 was er geen boek. Er was weinig opgeschreven. Er waren wel verhalen, vertellingen. Dat is waar het om gaat, om de verhalen. De gesproken woorden. Die waren er wel vanaf het begin. Die zijn er nog steeds. Woorden die waarheid bevatten. Over het leven, over God, over de mensen.

Of het papier is of enen en nullen maakt voor mij niet zo veel uit. Het gaat om het verhaal. Om wat er gezegd wordt. Om wat we er mee doen.

Hebben we een godsdienst van het boek?

Of hebben we een godsdienst van het verhaal?

Daan Gutter

ERVARINGEN TIJDENS EEN RUIMTEVIERING

Een tijdje terug was ik aanwezig bij een Ruimteviering. Graag deel ik mijn ervaringen met u. Laat ik maar met de deur in huis vallen: die Ruimtevieringen leken me helemaal niets. Zweverig, overdreven, zo anders dan de diensten die ik gewend ben.

Tijdens onze eigen kerkdienst krijg ik het al benauwd wanneer we samen hardop het Onze Vader bidden. Enerzijds vind ik het mooi. Wereldwijd bidden talloze mensen samen deze eeuwenoude woorden. Dat geeft verbondenheid. Tegelijk krijg ik van zo'n murmelende massa het gevoel alsof ik me bij een obscure sekte heb aangesloten.

Als zo'n gebed al ongemakkelijk voor me is, wat voor obstakel moet zo'n Ruimteviering dan wel niet zijn? De symboliek, de voorwerpen, de onderlinge aanraking. Wat schrijf ik op zo'n lint? En die dans en beweging! Ik heb geen ritmegevoel. Hoe moet ik ooit, als houterige Hollander, sierlijk dansend door die kerkzaal zweven? Het angstzweet brak me uit. De beelden via de stream waren op z'n zachtst gezegd ook niet geruststellend. Dus ik was met geen stok naar de Ruimteviering te krijgen.

Toch was er een stemmetje dat zei: "Je kunt er alleen over oordelen als je er zelf bent geweest." Ik wist dat er meer gemeenteleden waren die in het begin erg moesten wennen. Dat gaf moed. En ik kon - niet geheel onbelangrijk - een half uur later mijn bed uit dan gewoonlijk. Dat gaf de doorslag.

Met forse tegenzin en lichte huiver begaf ik me op een zondagochtend naar de Johanneskerk. Maar wát een verrassing: ik voelde me vanaf het allereerste begin op mijn gemak. De processie met het licht, het raakte me rechtstreeks in m'n hart. De liederen, de cantorij, de overdenking, het sprak me aan.

De sfeer tijdens de viering was open, welkom. Het maakte niet uit of je meedeed of dat je op je stoel bleef zitten. Het gaf niet dat je van de bewegingen maar een potje maakte. Zelfs mijn grote schrikbeeld, het dansen, bleek op een bepaalde manier fijn te zijn. Ontroerend ook. Ik kende de muziek, dat scheelde. En de halve gemeente bakte er weinig van, dat was ook geruststellend.

Alleen tijdens de collecte voelde ik me ongemakkelijk. Het geld werd opgehaald in platte, rieten mandjes. Al dat briefgeld... Ik voelde me lichtelijk beschaamd, vanwege mijn smalle beurs, hoewel ik wist dat dat onterecht was. Nee, geef mij maar zo'n diepe, ondoorzichtige collectezak.

Ook de laatste onderdelen van de viering spraken me aan. Het gebed, met de hand op de schouder van de ander, gaf verbondenheid: we doen het samen. Tot slot gaven we het licht aan elkaar door, om mee te nemen naar huis. Onderweg, op fiets, bleef het lichtje zowaar branden. Het potje staat nog steeds op mijn tafel, als aandenken.

Ongetwijfeld is de ene Ruimteviering de andere niet, net als onze eigen diensten. Maar ik ben helemaal om. Ik ben blij dat we de Ruimtevierders in ons midden hebben. Het is een verrijking en ik hoop dat we in de toekomst kunnen blijven samenwerken.

Marieke Nap

HELPT BIDDEN?

Dit was de titel van de preek die Gerdienke Ubels in de Johanneskerk hield op 29 januari. Goede vraag, nu veel van ons moeite hebben met bidden. Waar andere gelovigen overal voor bidden, een goede maaltijd, een goede reis, een geslaagd examen, zelfs een gewonnen voetbalwedstrijd, is bidden bij vrijzinnigen vaak

iets dat uitsluitend in de kerkdienst gebeurt. En dan vooral passief, met instemming luisteren naar wat de voorganger zegt. Of misschien niet alleen passief, misschien wel heel actief, maar wel luisterend.

Gerdienke vertelde ons onder andere:

Het helpt als we onze zuivere aandacht schenken aan alles wat ons overkomt, en aan wie in nood is. Het helpt als we de ruimte openen naar vertrouwen, ontferming – hoe de weg ook zal gaan.

Het helpt als we ons oefenen in kijken met een zuiver hart naar de hachelijkheid van het bestaan. Bidden helpt, omdat het die oefening is.

Wie bidt, begeeft zich in de ruimte die ons in contact brengt met God, de ruimte die we delen met God - wat er ook maar gaande is. Wie bidt, neemt deel aan de energie waarmee die ruimte gevuld is; energie die helpt horen, delen, dragen. Het helpt als we bidden, het helpt als we onze gebeden aan die ruimte schenken – voor alles, voor allen.

Met deze heel korte samenvatting, doe ik geen recht aan het hele verhaal. Maar hopelijk zet het wel aan tot verder denken over deze belangrijke vraag.

LRC

LAURA WELS NEEMT AFSCHEID VAN DE KINDERKRING

Na meer dan tien jaar heeft Laura een punt gezet achter haar activiteiten met kinderen van de Johanneskerk, tien jaar heeft zij ongeveer om de week meegewerkt aan de Kinderkring. Ze heeft zeker geen spijt van haar afscheid, maar benadrukt meerdere keren met hoeveel plezier ze dit altijd gedaan heeft en hoeveel kleine kinderen ze door de jaren heen heeft zien opgroeien tot pubers en volwassenen. We gaan terug naar het begin.

Laura heeft bijna haar hele leven in Amersfoort gewoond en de Johanneskerk was de kerk waar zij en haar familie zich thuis voelden. Het was al snel duidelijk dat 'iets met kinderen' goed paste bij haar interesse en mogelijkheden. Na het afronden van haar opleiding tot Pedagogisch Medewerker heeft Laura van alles aangepakt, werken binnen een kinderdagverblijf, maar ook bij gezinnen als gastouder en als invalkracht ook binnen de kinderopvang. Door trainingsdagen en bijscholing over verschillende onderwerpen (EHBO of over leeftijdsfasen van kinderen) werd het werk met de kinderen steeds boeiender en werd Laura steeds ervarener.

Die ervaring kwam haar ook goed van pas bij de Kinderkring. Inschatten wat kinderen aankunnen, contacten met ouders, het ging haar steeds beter af. Laura voegt toe dat ze het samenwerken met de collega-vrijwilligers, als ook het vertellen van een verhaal altijd met veel

plezier gedaan heeft. Elke Kinderkring vraagt om samenwerken, alertheid, aandacht voor kinderen van verschillende leeftijden en interesses, maar ook om een pakkend verhaal.

Laura is nu 37 jaar, woont in haar nieuwe huis in Amersfoort, werkt sinds kort op een ander kinderdagverblijf, ook in Amersfoort en in deze fase van haar leven past het om andere dingen te gaan ontdekken in haar vrije tijd. Afronden van haar werk bij de Kinderkring was daarbij een voor haar logische stap.

De nieuwe baan vraagt veel, met lange dagen, nieuwe collega's én nieuwe kinderen. Laura realiseert zich goed dat het belangrijk is haar

vrije tijd goed te gebruiken, niet te veel hooi op haar vork te nemen en haar hobby's weer wat op te poetsen. Ze leest graag, kijkt af en toe series op TV (detectives), gaat graag naar concerten en probeert haar diamond painting weer op te pakken. Het maken van een 'schilderij' met de kleine steentjes geeft haar rust én geeft een bijzonder resultaat (doorkijkje in Londen b.v.) aan de muur.

Dank voor zoveel inzet en betrokkenheid!

Heel veel succes, Laura, met je nieuwe baan en alle andere uitdagingen in je leven

Trudy Leeuwendal

JOHANNESMAALTIJD

Leuk dat er weer elke maand een Johannesmaaltijd is.

Wanneer? Op een avond in de eerste week van de maand. De eerstvolgende Johannesmaaltijd is op **dinsdag 2 mei** en de daarop volgende op **dinsdag 6 juni**.

Hoe laat? Inloop met een glaasje vanaf 18.00 uur. De maaltijd begint om 18.30 uur.

Voor wie? Voor alle gemeenteleden en vrienden, ongeacht leeftijd. Gasten welkom!

Programma? Eenvoudige vegetarische maaltijd met nadruk op ontmoeting.

Kosten? Vrijwillige bijdrage. Richtprijs € 5

Opgeven voor de maaltijd kan tot 18.00 uur twee dagen voorafgaand aan de maaltijd. Dit kan telefonisch bij Jos Rot (033-4638337) of Wellie Rem (033-2453122) of per e-mail aan johannesmaaltijd@hotmail.com

MUTATIES

Nieuw ingeschreven:

Als vriend bij de Remonstranten

dhr. M. Rijkers

Overgeschreven naar een andere PGA-gemeente: Irene Stok

Meer informatie bij jan.r.nienhuis@gmail.com

Jan Nienhuis

Inleverdatum volgend nummer 5 mei, ophalen is dan **woensdag 17 mei** en de Johannesbrief verschijnt op 21 mei.

Licht dat ons aanstoot in de morgen
voortijdig licht waarin wij staan.
Koud, één voor één, en ongeborgen,
licht overdek mij, vuur mij aan.
Dat ik niet uitval, dat wij allen
zo zwaar en droevig als wij zijn,
niet uit elkaars genade vallen
en doelloos en onvindbaar zijn.

Licht, van mijn stad de stedehouder,
aanhoudend licht dat overwint.
Vaderlijk licht, steevaste schouder,
draag mij, ik ben jouw kijkend kind.
Licht, kind in mij,
kijk uit mijn ogen of ergens al de wereld daagt
waar mensen waardig leven mogen
en elk zijn naam in vrede draagt.

Alles zal zwichten en verwaaien
wat op het licht niet is geijkt.
Taal zal alleen verwoesting zaaien
en van ons doen geen daad beklijft.
Veelstemmig licht, om aan te horen
zolang ons hart nog slagen geeft.
Liefste der mensen, eerstgeboren,
licht, laatste woord van Hem die leeft.

Huub Oosterhuis

Wat altijd is geweest, het waaien van de geest,
gebeurt aan ons vandaag.
Dat vuur van het begin, wij ademen het in,
Gods woord dat antwoord vraagt.
Die in de stilte sprak, het noodlot onderbrak
en baande nieuwe wegen,
Hij is nog niet verstomd, Hij zoekt naar ons, Hij komt
in mens na mens ons tegen.

Het meeste gaat voorbij,
maar meer en meer wordt Hij
de toekomst die ons wacht.
Bij Hem is geen verraad, Hij zelf heeft ons gemaakt,
Hij peilt en proeft ons hart.
Wij leven zijn bestaan, zijn ongekende naam
aanschouwen wij van verre.
Zijn zwijgen is van goud, zijn woord is ons behoud
in leven en in sterven.

Als alles is volbracht zal Hij voor ons een stad
van brood en spelen zijn.
De stok die ons regeert, de dood zal zijn gekeerd,
wij zullen mensen zijn.
Hij geeft een nieuw gezicht aan duisternis en licht
aan alles wat wij deden.
Hij maakt zijn woorden waar, wij spreken met
elkaar
een taal van hoop en vrede.

Huub Oosterhuis

De steppe zal bloeien.
De steppe zal lachen en juichen.
De rotsen die staan
Vanaf de dagen der schepping
Staan vol water, maar dicht.
De rotsen gaan open.
Het water zal stromen,
Het water zal tintelen, stralen,
Dorstigen komen en drinken.
De steppe zal drinken.
De steppe zal bloeien.
De steppe zal lachen en juichen.

De ballingen keren.
Zij keren met blinkende schoven.
Die gingen in rouw
Tot aan de einden der aarde,
één voor één, en voorgoed.
Die keren in stoeten.
Als beken vol water,
Als beken vol toesnellend water,
Schietend omlaag van de bergen.
Als lachen en juichen.
Die zaaiden in tranen,
Die keren met lachen en juichen.

De dode zal leven.
De dode zal horen: nu leven.
Ten einde gegaan en onder stenen
bedolven:
Dode, dode, sta op,
Het licht van de morgen.
Een hand zal ons wenken,
Een stem zal ons roepen:
Ik open hemel en aarde en afgrond
En wij zullen horen.
En wij zullen opstaan
En lachen en juichen en leven.

Huub Oosterhuis

VASTE ADRESSEN

KERKGEBOUW: JOHANNESKERK

Westsingel 30, 3811 BB Amersfoort (tussen Gemeentehuis en St. Jorisplein).

Per bus: halte Stadsring of Varkensmarkt.

Beheercoördinator: J. Nienhuis

Website: www.johanneskerk.nl

Beheer website: K. Meinema

PASTORAAT

Bij dringende pastorale zaken graag contact opnemen met dhr. K. Meinema

JEUGD- EN JONGERENWERK

Supertwien: (vacature)

Coördinatie Esther van der Steeg

Kinderkring: Mw. D. Berendsen

ORGANISTEN

Dhr. H. van Haften, Dhr. W. Jonkers en Mw. A. van Eldik

PENNINGMEESTERS

KERKENRADEN

Doopsgezind

Mw. P.M. de Jong-van de Gevel,

IBAN: NL80 INGB 0000 156 108

t.n.v. 'Penningmeester Doopsg. Gemeente Amersfoort'

Remonstrant

Mw. K.J. van Dijk,

IBAN: NL12 INGB 0000 122 800, t.n.v. 'Penn.

Remonstrantse Gemeente Amersfoort'.

Vrijzinnig Protestant

Dhr. R. loos

IBAN NL 46 INGB 0000 324045 t.n.v. Vereni-ging

Vrijzinnig Hervormden te Amersfoort,

IBAN NL 59 INGB 0008 0870 12 t.n.v. Protes-tantse

Wijkgemeente van Bijz. Aard te Amersfoort

Stichting Financiële Samenwerking

DoReVP

Dhr. J. Nienhuis

IBAN: NL54 ABNA 0432 092 587

t.n.v. 'Stg Financiële Samenwerking'

DIACONIE

Contactpersonen

Mw. J. Maris

Mw. D. Spee

Penningmeester

Dhr. D.K.J. Tommel

Rekeningnummer: NL11 INGB 0000 131451 t.n.v.

'Diaconie van de Dorejo gemeente te Amersfoort'

LEDENADMINISTRATIE

Dhr. J. Nienhuis

AUTODIENST

Coördinator: dhr. R. Meijer

Graag aanmelden vóór vrijdagavond voorafgaand aan de dienst.

REDACTIE JOHANNESBRIEF

Mw. A. Rosbergen

Mw. L. van Rossum du Chattel

Mw. T. Leeuwendal

Dhr. F. van den Akker

INLEVEREN KOPIJ

Graag in een Word-bestand, per e-mail, uiterlijk op **10 maart** aan de redactie sturen: johannesbrief@johanneskerk.nl.

Afbeeldingen (foto's, illustraties) graag als apart bestand aanleveren.

De volgende Johannesbrief verschijnt op 26 maart 2023.

SECRETARIAAT KERKENRAAD

Mw L. van Rossum du Chattel

KERKDIENSTEN

7 mei ds. Sandra van Zeeland. Zij is Remonstrants predikant en heeft een aantal jaren terug stage bij ons gelopen.

14 mei - 10:30 uur ds. Alke Liebich

Judith – De moed om te kiezen. Judith – een vrouw uit de bijbel die de geschiedenis een beslissende wending gaf. Judith redde het volk door een tiran te vermoorden. Het boek Judith is niet heel bekend; in de meeste protestantse bijbels komt het niet voor. Maar deze vrouw inspireerde velen; er zijn veel schilderijen gemaakt. Een vertelvoorstelling door Pauline Seebregts.

Deze zondag ontvangen wij gasten uit doopsgezinde gemeentes in de regio. Met ontmoeting na afloop en lunch. Aanmelden is niet nodig. Informatie bij Ria de Jong, jonggevel@gmail.com.

21 mei – 10:30 uur Ruimteviering

De laatste Ruimteviering van dit seizoen, met een persoon uit Genesis. We sluiten af met Juda, broer van Jozef en zoon van Jakob. We breken brood en delen brood en wijn. Alke Liebich werkt mee aan deze viering.

28 mei Pinksteren ds. Alke Liebich

Pinksteren is de vijftigste paasdag. Het getal vijf (grieks: pente) vind je terug in vele andere talen. Het Engelse Pentecost bij voorbeeld. Hoe God als Geest bij ons blijft. Hoe God en mens, God en wereld verbonden zijn en blijven. Hoe bewegelijk de Geest dan is, vrijheidslievend en verbindend. Al dat is reden voor een feest. Wij delen brood en wijn.

Op de voorpagina: Foto van keukenkastje uit Oekraïne. In Oekraïne staat dit dappere keukenkastje symbool voor: ‘niet opgeven’ en wordt in de spreektaal daar gebruikt als : *“We houden onszelf net zo stevig vast als het keukenkastje.”*

drukwerk

Aan de heer / mevrouw
